

QURTULUŞ GÜNÜ FƏLSƏFİ-PSIXOLOJİ MİLLİ MOTİVASİYADIR

"Günəşdən rəng alan bir saf qanım var,
Mənim də yurdum var, qəhrəmanım var".

S.Vurğun

**Azərbaycan xalqının taleyində
böyük əhəmiyyət daşıyan ələ gün-
lər var ki, həmin günlərdə onun gə-
ləcək həyatını müəyyən edən mü-
hüm başlanğıcların əsası qoyulub.
Belə günlərdən biri də tariximizə
qızıl hərflərlə yazılmış 15 İyun -
Milli Qurtuluş Günüdür. Milli Qur-
tuluş Günü Azərbaycan xalqı üçün
sadəcə təqvim bayramı deyil, bö-
yük ictimai, siyasi və tarixi əhə-
miyyətə malik bir gündür. İyunun
15-i xalqımız üçün əsl qurtuluş ta-
rixidir. Bu tarixi yarıdan isə Azər-
baycanın müstəqilliyinin qorunub
saxlanması, möhkəmlənmə-
sində, inkişafında müstəsna rol
oynayan, daim xalqına arxalanan
Heydər Əliyevdir.**

Qurtuluş Günü işığın qaranlıq, xə-
yirin şər üzərindəki möhtəşəm qələ-
bəsi kimi böyük tarixi əhəmiyyətə
malikdir. Azərbaycanda baş verən
hadisələrin canlı şahidi olaraq, yaşa-
dığımız həyatın mənzərəsini göz
önündə canlandırmağa çalışıram.
Həmin qaranlıq dövrdən keçən bir
Azərbaycan vətəndaşı kimi yeni,
müstəqil bir dövlətin formalaşması
üçün bir o qədər də böyük olmayan
zaman kəsiyində bir vaxtlar təsəvvür
belə edə bilməyəcəyimiz nəticə əldə
etdiyimizi düşünürəm. Təəssüf ki, in-
san yaxşı həyata çox tez alışır və bə-
zən geriye boylanmaq, keçilən yola
nəzər salmaq, çətinlikləri xatırlamaq
belə istəmir.

Ölkəmizin dar günündə Azər-
baycanın böyük oğlu canı qədər sevdiyi
xalqını tək qoymadı, səsinə səs ver-
di, öz işıqlı zəkası, qətiyyəti, cəsarəti
ile bütün çətinliklərə sine gərdi, ölkəni
separatizm dalğasından, parça-
lanmalardan, vətəndaş müharibəsindən
qorudu, dövlətin bütün institutları
nı yumruq kimi toparladı, nizami ordu
yaratdı, müstəqil Azərbaycanın ilk
konstitusiyasının hazırlanmasına
rəhbərlik etdi, inkişafımızın təməlini
təşkil edən enerji və nəqliyyat strate-
giyamızın əsasını qoydu və ölkə vətəndaşına
gələcəyə ümidlə baxmağı, azərbaycanlı
olmaqdan qürur duy-
mağı aşıladı.

Zaman keçdikcə, Ulu Öndərin öz
layiqli davamçısına etibar etdiyi
Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi
möhkəmləndikcə, strateji hədəflərinə
doğru inamla addımladıqca Heydər
Əliyevin işıqlı zəkası illərin arxasında
daha aydın, daha qabarıq görünür.
Ulu Öndərin dövlət quruculuğu
və siyasətdə keçdiyi yol bu gün
"Heydər Əliyev məktəbi" adlanır. Bu
yol hansı keşməkeşliklərdən, sərtlik-
lərdən keçməyib ki... Bu yolda mətin,
siyasi iradəli, mükəmməl və kamil
şəxsiyyət Heydər Əliyev xarizması
var. Məhz bu müsbət keyfiyyətlər də
Azərbaycanın tarixi inkişaf dinami-
kasının ən mühüm prioritetləridir. 15
iyun Milli Qurtuluş Günü'nün yaran-
ma fəlsəfəsi də məhz yuxarıda qeyd
etdiyimiz ali və uca missiyaya xid-
mət edən bir ideologiya ilə silahlan-
mış güdrətli rəhbərin düşüncə və
fəaliyyəti prizmasında dəyərləndiril-
məlidir. Heydər Əliyev siyasi kursu -
bu böyük dühanın böyük adını və
çoxcəhətli fəaliyyətini, geniş dünya-

görüşünü və tarixi irsini əhatə edən
zəngin dövlətçilik təlimi, siyasi-ideo-
loji baxışlar sistemidir.

Ulu Öndər özünün bütün siyasi
karyerası boyu xalqımızın müstəqilliyə
yermək istəyini dərinlən duymuş
və müdafiə etmiş, bu tələpə milli
problemin məzmun və mahiyyətinə
dərinlən nüfuz etmiş, bu amalı özün-
nün fəaliyyət kredosuna çevirmişdir.
O, istər dərin məzmunlu çıxışlarında,
istərsə də xalqa keçirdiyi görüşlərdə
səsləndirdiyi ideyalarla müstəqillik
konsepsiyasının nəzəri-praktiki
əsaslarını yaratmışdır.

Bu konsepsiyada milli dövlətçilik
ideyaları ilə həmin ideyaları həyata
keçirən müdrik siyasətin obrazının
dialektik vəhdətini görürük. Məhz bu
məqamda, istər sovet imperiyasının
ağır repressiya maşınının tam gücü
ilə işlədiyi dövrdə, istərsə nisbi sa-
bitlik və sülhün hakim olduğu vaxtlar-
da və nəhayət yeni ictimai-siyasi, iqtisadi
epoxa ilə şərtlənən mürəkkəb
müstəqillik illərində doğma xalqına
xidmətin ən müxtəlif forma və metod-
larını müəyyənləşdirən, tapıb üzə çı-
xaran Heydər Əliyev özünün zamana
qalib gələn güdrətli şəxsiyyəti ilə tarix
səhnəsində olduqca əzəmətli gö-
rünür.

Azərbaycanın 1960-cı illərin so-
nundan başlanan və XXI əsrə adla-
yan tarixinin otuz dörd illik bir dövrü
Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı ilə qı-
rılmaz tellərlə bağlıdır. O, Vətəndaş,
Şəxsiyyət, Lider kimi bütün bu illərdə
Azərbaycan məsuliyyətini öz çiyin-
lərində daşmış, onu bir dövlət və
xalqımızı bir millət kimi tarixin ağır
və sərt sınaqlarından çıxarmış, müa-
sir Azərbaycan adlandırdığımız müs-
təqil mülkəti, onun bugünkü həqiqət-
lərini, işıqlı sabahının etibarlı bün-
övrəsini yaratmışdır. Bu illər ərzində
Azərbaycan xalqının ictimai-siyasi,
sosial-iqtisadi və mədəni həyatının
bütün sahələrində dirçəliş məhz
onun adı ilə əlaqədardır.

Bu mənada Azərbaycanda milli
dövlətçilik institutunun formalaşma-
sında, onun inkişaf istiqamətində,
maraqların praqmatikliyində, milli
birliyin və milli həmrəyliyin təminatında
Ulu Öndər Heydər Əliyevin xidmətləri
ölçüyə belə gəlmir. Xalqın tələbi ilə
ikinci dəfə hakimiyyətə gələn Ulu Öndər
1993-cü ildən başlayaraq ölkəni
düşdüüyü xaosdan, bölünmə, parçalanma
təhlükəsindən xilas etdi. Heydər Əliyev
Azərbaycan tarixində xilaskar ölkə baş-
çısıdır. Heydər Əliyevin xalqı səfərbər
edərək öz arxasında apara bilən lider
olması ilə yanaşı, müstəqil Azərbaycan
dövlətinin qurucusu kimi yarıdan
şəxsiyyət keyfiyyətləri yenidən bariz
şəkildə təcəssüm olundu.

Ümummilli Lider mürəkkəb xarici-
siyasi vəziyyətdə, yeni dünya niza-
mının tələblərini və geosiyasi realıqları
nəzərə almaqla Azərbaycan dövlətinin
Milli İnkişaf strategiyasını müəyyən-
ləşdirdi və elmi-siyasi, tarixi cəhətdən
əsaslandırdı.

Bütün digər sahələrdə olduğu ki-
mi, Azərbaycanda da insan hüquqları
sahəsində islahatların aparılması,
zəruri hüquqi bazanın və institusional
əsasların formalaşması məhz
Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin
1993-cü ildə siyasi hakimiyyətə
qayıdışından sonra baş vermişdir.
Hər bir tarixləşən liderə zaman və

məkan kontekstindən yanaşdıqda,
onun yaşadığı dövrün ictimai-siyasi
mühitə də həmin prizmadan baxılır.
Ulu öndər BMT tribunasından Ana
dili - Azərbaycan dilində ilk çıxış
edən Azərbaycan rəhbəridir. İstər ilk
hakimiyyəti illərində (sovet), istərsə
də postsovet dövründə Azərbaycan
dilini dövlət dili kimi rəsmiləşdirdi.

Ümummilli lider Ermənistanın torpaqlarımıza təcavüzünü dünyaya bə-
yan edən, xarici ölkələrdə diaspor və
lobbiçilik İnstitutunu formalaşdıran
beynəlxalq səviyyəli rəhbər idi. Bu
mənada Rusiya Prezidenti Vladimir
Putin onun haqqında: "O, böyük dövlət
xadimi idi... Siyasi nəhəng idi, mən
ona sadəcə böyük hörmətlə yanaş-
mırdım, mən ona məhəbbət bəsləyirdim"
- deyir. ABŞ-ın sabiq prezidenti Bill
Klinton isə: "Qafqazda və Mərkəzi
Asiya regionunda sülhün və sabitliyin
berqərar olunmasında xidmətləri
yüksəkdir" - söyləyib. Türkiyə
prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan:
"Heydər Əliyev təkcə Azərbaycanda
deyil, bütün türk dünyasında tanınan
və sevilən lider idi. Bir millət, iki dövlət
tezisi ona məxsusdur" kimi qiymət-
ləndirirsə, Fransanın sabiq prezidenti
Jak Şirak "Dağlıq Qarabağ münasibəti
ətrafında Məzakirələr apararkən
münasibətin sülh yolu ilə həllində onun
göstərdiyi cəsarəti, müdrikliyi və qətiyyəti
yüksək qiymətləndirirəm. Azərbaycanın
bəxti onda gətirib ki, bu ölkəyə Prezident
Heydər Əliyev kimi böyük siyasi iradəyə,
zəngin dövlətçilik təcrübəsinə malik,
müdrək, uzaqgörən və nüfuzlu dövlət
xadimi rəhbərlik edir" - deyə söyləmişdir.
Bu və digər çoxsaylı deyimlər də təsdiq
edir ki, Ulu Öndər dünya səviyyəsində
qəbul edilən dahi şəxsiyyət olmuşdur.

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev
həmişə Azərbaycan xalqının mənafe-
yini düşündən bir öndər olub, bu
istiqlətdə apardığı ardıcıl və məqsədyönlü
siyasət onun bütün fəaliyyətinin əsasını
təşkil edib. Bu gün Azərbaycanda həyata
keçirilən böyük layihələr məhz Heydər
Əliyevin ölməz ideyalarının həmişəyaşar,
əbədi olduğunu bir daha sübut edir.
Ulu Öndərimizin uzaqgörənliyi, müdrikliyi
və fədakarlığı bu şəxsiyyəti təkcə
Azərbaycan xalqının deyil, bütün dünya
azərbaycanlılarının liderliyinə yüksəltdi,
önmür yolu isə Vətənə xidmətin parlaq
nümunəsinə çevrilib. O, bazar iqtisadiyyatı
münasibətlərinə keçidin səmərəli mexanizmini
formalaşdırmaq üçün dünyanın inkişaf
etmiş dövlətlərinin iqtisadi təcrübələrini
nəzərə almaqla strateji vəzifələr müəyyən
etdi, ölkəmizin təhlükəsizliyini və müdafiəsini
təmin etmək qabiliyyətinə malik olan
Azərbaycan Ordusunun formalaşdırılması
yönündə fəal siyasət apardı.

Eyni zamanda, Ulu Öndər Heydər
Əliyevin apardığı uğurlu daxili siyasətin
nəticəsində milli-mənevə dəyərlərin,
elm, təhsil, mədəniyyət və in-cəsənətin
inkişafında dönüş mərhələsi başladı.
Milli ideologiya səviyyəsinə qaldırılan
azərbaycançılıq məfkurəsi ölkəmizdəki
müxtəlif xalqların, dini konfessiyaların
nümayəndələrinin vətəndaş həmrəyliyi
şəraitində yaşamasında tarixi-siyasi əhəmiyyət
daşdı. Milli mənlək şüuru inkişaf etdi,
xalqımızın öz tarixini dərinlən öyrənməsi
üçün əlverişli şərait yarandı.

Müasir müstəqil Azərbaycan dövləti
Ümummilli Lider Heydər Əliyevin gərgin
zəhmətinin, qətiyyətli siyasətinin bəhrəsidir.
Azərbaycan artıq dünyada iqtisadi
inkişafın özünəməxsus modelinə sahib
olan ölkə kimi tanınır və qəbul edilir.
Postsovet məkanında keçid dövrünü uğurla
baş vuran ilk dövlət kimi əldə edilən
nailiyyət göstəriciləri düşünülmüş,
məqsədyönlü siyasətin nəticələridir.
Bunlar Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi
altında Azərbaycanda həyata keçirilən
siyasətin düzgünlüyünün real isbatı və
daha sürətli inkişafın zəminidir. Ulu Öndər
Heydər Əliyevin müstəqil dövlətimizin
xarici siyasət xəttini özündə ehtiva edən
taktiki və strateji konsepsiyası əsasında
bu gün Prezident İlham Əliyev praqmatik
və hücum diplomatiyasına söykənən
siyasəti uğurla həyata keçirir. Azərbaycanın
postsənaye cəmiyyətinin quruculuğu
yolunda əldə etdiyi ilk nailiyyətlər, yeni
global çağırışlara adekvat olaraq həyata
keçirilən islahatlar, hərbi potensialın gücləndirilməsi,
iqtisadi modernləşmə mərhələsinin
uğurları ölkəmizin qarşıdakı illərdə də
yüksəlişinin və inkişafının davamlı
olacağından xəbər verir. Ulu Öndər
Heydər Əliyevin başladığı dövlət quruculuğu
siyasətinin tərkibində əsas yerlərdən
birini Milli Ordunun yaradılması tuturdu.
1993-cü ilə qədər hakimiyyətdə olan
iqtidarlardan heç biri milli ordu yarada
bilməmişdi. Ümummilli Lider Heydər
Əliyevin qarşıya qoyduğu ən vacib və
təxirəsalınmaz vəzifələrdən biri vahid
komandanlığa əsaslanan ordunun yaradılması
idi. Qısa zaman ərzində Müdafiə Nazirliyinin
təbeçiliyində və dövlətin nəzarətində olan
ordu birləşmələri yaradıldı və düşmənin
hücumlarının qarşısı alındı. Azərbaycanın
Müzəffər Ali Baş Komandanı, Prezident
İlham Əliyevin qətiyyətli siyasi iradəsi,
dərin diplomatik gedişləri ilə 44 günlük
Vətən müharibəsində qazanılan möhtəşəm
Zəfər Azərbaycanın müasir tarixinin ən
şanlı səhifəsidir. Bu səhifənin yazılmasını
şərtləndirən əsas amillər Ulu Öndərimiz
tərəfindən qoyulan milli birliyimiz, milli
həmrəliyimiz olub.

Prezident İlham Əliyevin Heydər Əliyev siyasətini uğurla davam etdirməsi nəticəsində Azərbaycan gələcəkdə də böyük nailiyyətlər qazanacağı şübhəsizdir. İstənilən ölkədə ictimai-siyasi sabitlik ölkə rəhbərliyi tərəfindən aparılan siyasətə və əldə edilən iqtisadi uğurlara bağlıdır. Əgər iqtisadi inkişaf varsa, xalqın maddi vəziyyəti yaxşılaşsın, eyni zamanda, ölkə rəhbərinin apardığı sosial siyasət xalqın maraqlarını ifadə edirsə, demək, həmin ölkədə ictimai-siyasi sabitlik davamlı, dayanıqlı olacaq. Bu gün Azərbaycan sürətlə inkişaf edir, ölkəmiz sosial-iqtisadi, siyasi sahədə ciddi işlərə imza atıb. Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əldə etdiyimiz nailiyyətlər həm Azərbaycan cəmiyyətində, həm də beynəlxalq müstəvidə təqdir edilir. Azərbaycan hazırkı şəraitdə müsəlman ölkəsi olaraq din-dövlət münasibətləri baxımından nümunə olacaq bir ölkədir. Bu gün Azərbaycan tolerantlıq məkanı kimi hamı tərəfindən qəbul olunur.